

Den Haag, 1 februari 2018

Uw Kamer heeft mij 21 december jl. verzocht te reageren op een brief van dhr. A. B. houdende een verzoek tot uitreiking van de Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid aan reservisten. Met deze brief kom ik, mede namens de Staatssecretaris, aan dat verzoek tegemoet.

De toekenning van de Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid valt onder de verantwoordelijkheid van de ministeries van Justitie en Veiligheid, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Defensie. Vrijwilligers behorende tot de organisaties genoemd in de instellingsbeschikking kunnen aanspraak maken op deze medaille na tien jaar repressieve dienst met een onderbreking van ten hoogste twee maanden. Onder repressieve dienst wordt verstaan het daadwerkelijk uitvoeren van taken zoals gewondenverzorging, brandbestrijding of bewaking.

Het Korps Nationale Reserve (NATRES) is als enige militaire organisatie opgenomen in de lijst van organisaties die aanspraak kunnen maken op de medaille. De Vrijwilligersmedaille kan dus niet worden verkregen door andere reservisten, en ook niet door beroepsmilitairen. Dit is in tegenpraak met het uitgangspunt dat elke militair in aanmerking moet kunnen komen voor dezelfde medailles. Defensie hanteert dit uitgangspunt sinds 2013.

Daarnaast bleek in de praktijk dat tot 2013 elke NATRES-reservist na tien jaar dienst de Vrijwilligersmedaille kreeg omdat het niet mogelijk was te verifiëren of aan de gestelde eisen (gedurende tien jaar uitsluitend verrichten van repressieve diensten met hooguit een onderbreking van twee maanden) werd voldaan. De medaille werd dus uitgereikt op basis van diensttijd waarbij niet werd gekeken naar uitgevoerde activiteiten of de periode van onderbreking van deze activiteiten. De Vrijwilligersmedaille overlapt daardoor met het Onderscheidingsteken voor Langdurige en Trouwe Dienst voor militairen beneden de rang van officier en het Onderscheidingsteken voor Langdurige Dienst als Officier. Deze onderscheidingstekens worden, eveneens op basis van tijd, uitgereikt na twaalf jaar dienst. Sinds 2002 maken ook reservisten hierop aanspraak.

Omdat niet alle krijgsmachtdelen op dezelfde manier om bleken te gaan met het uitreiken van de Trouwe dienstmedaille, is in 2013 nogmaals bevestigd dat alle reservisten de Trouwe Dienst Medaille krijgen op basis van de regelgeving uit 2002, dat deze ook met terugwerkende kracht kan worden uitgereikt en dat de Vrijwilligersmedaille niet langer zal worden uitgereikt. Sinds 1 januari 2014 wordt uitvoering gegeven aan dit besluit waardoor militairen niet langer twee maal voor hetzelfde feit worden gedecoreerd en de mogelijkheid om te worden gedecoreerd voor alle militairen, zowel beroepsmilitairen als reservisten, gelijk is geworden.

Echter, de NATRES wordt nog steeds genoemd in de instellingsbeschikking. Ik ben dhr. B. dan ook erkentelijk voor zijn brief die aantoont dat er daardoor onduidelijkheid bestaat over het al dan niet recht hebben op deze onderscheiding. Defensie werkt met het Ministerie van Justitie en Veiligheid aan aanpassing van de regeling. Deze aanpassing houdt in dat de NATRES niet meer zal worden genoemd in de instellingsbeschikking. Ik realiseer mij dat dit te lang is blijven liggen en zal op korte termijn aandringen op aanpassing van het besluit. Uiteraard ben ik mij er daarbij van bewust dat dit niet de wijziging is die dhr. B. voor ogen heeft, namelijk

de Vrijwilligersmedaille beschikbaar stellen voor alle reservisten. De keuze om dit niet te doen, heb ik hierboven toegelicht. Ik wil hier benadrukken dat die keuze niets afdoet aan de erkenning van en waardering voor reservisten.

Om die reden merk ik nog op dat Defensie ook de regelingen met betrekking tot de verschillende krijgsmachtdeelmedailles zodanig aanpast dat ook reservisten hiervoor in aanmerking kunnen komen. In de praktijk kan dat niet altijd omdat reservisten soms niet aan de vereisten kunnen voldoen. De regelgeving voor de Marine- en Luchtmachtmedaille is al aangepast, aan de andere regelingen wordt nog gewerkt. De brief van dhr. A. B. heeft mij duidelijk gemaakt dat hierover duidelijk met het personeel gecommuniceerd moet worden.

De Minister van Defensie,
A.Th.B. Bijleveld-Schouten